logickým postupem, jako činí nejvyšší soud v uvedeném rozhodnutí.

Připadá mi analogie t. zv. konkretního nebezpečí jako znaku skutkové podstaty v trestním právu a contrario t. zv. nebezpečí abstraktního. Na př. § 85b tr. z. z r. 1852 žádá, aby nastalo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí nebo pro majetek ve větším rozsahu, podle § 85c však stačí, byla-li poškozena zařízení tam uvedená. Ratio legis je nesporně v druhém případě obecná nebezpečnost takového poškození cizího majetku. Kdybychom šli s nejvyšším soudem, musili bychom důsledně zastávati, že je-li znakem některé skutkové podstaty (resp. kvalifikačním momentem) konkretní nebezpečí ve smyslu § 85b tr. z., stačí eo ipso i abstraktní nebezpečí podle § 85c tr. z.!

Z těchto úvah plyne, že stanovisko nejvyššího soudu nelze uznati za správné. V případech toho druhu třeba soudu zkoumati, zda čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, a podle výsledku rozhodnouti. Rozhodnutí pak vůbec nemůže býti napadáno zmateční stížností, poněvadž při oceňování pohnutek se soud pohybuje v mezích své volné úvahy, nýbrž jen odvoláním. Ustanovení o ztrátě volebního práva nemá pro tuto otázku žádného významu.

Doc. Dr. Solnař.

Jak realisovati nárok na rozdělení spoluvlastnictví?

Správně poukázal M. Zadina v XVI. sešitu na str. 528 a násl. na nejasnost ustanovení § 843 ob. zák.

Tento paragraf jest však i v jiném směru nejasným a jeho provedení může býti zcela lehce zmařeno.

§ 843 ob. zák. stanoví, že jest zrušiti spoluvlastnictví i k žádosti jediného podílníka soudní dražbou, není-li možno společnou věc rozděliti.

Jakou dražbou, zákon nestanoví. Prakse rozhodla, že je to možno pouze dobrovolnou dražbou, která vynucuje se vůči straně k rozdělení nepřivolující rozsudkem. Tak četná rozhodnutí ze dne 13. dubna 1886 č. 3824 G. U. W. 10.996, 23./12. 1884 č. 14115, G. U. W. 10311 Sb. nál. 119 a všechna rozhodnutí našeho Nejvyššího soudu, citovaná M. Zadinou.

Podle toho platí o soudní dražbě vynucené rozsudkem mezi spoluvlastníky předpisy §§ 273 až 280 nesp. ř.

Nedotýká se proto dražba ta věcných práv zajištěných na dražené nemovitosti (rozh. ze dne 17. dubna 1901 č. 4930 Sb. 1377). To znamená, že vydražitel musí, pokud dražebné pod-

mínky neustanovují jinak, převzíti věcná práva na nemovitosti zajištěná beze srážky z nejvyššího podání.

Dražební podmínky mohou sice obsahovati ustanovení, že vlastník zadluženého dílu jest povinen depurovati (rozh. ze dne 11. prosince 1921 č. 12504 Sb. 1665), avšak při značném předlužení některého dílu a insolvenci jeho vlastníka, jest ustanovení to málo platné. Vydražitel mohl by sice žalovati dotyčného vlastníka na depuraci, avšak vynutiti tuto depuraci exekučně sotva by se mu podařilo, a nezbylo by mu, nežli zaplatiti zajištěné dluhy.

Následek výkladu, že soudní dražba v § 843 ob. zák. uvedená je dražbou dobrovolnou, jeví se v tom, že ustanovení tohoto paragrafu dá se úplně znemožniti.

Stačí, aby spoluvlastník třebas jen malého ideálního dílu nemovitosti svůj díl zadlužil, po případě i jen fingovanými pohledávkami tak, že dluhy ty převyšovati budou cenu tohoto dílu, pak spoluvlastníci nezadlužených neb málo zadlužených dílů mohou sice docíliti zrušení spoluvlastnictví rozdělením, ale nebudou moci docílený rozsudek provésti.

Může tu nastat dvojí případ:

1. Dražební podmínky ustanoví, že vydražitel musí převzíti hypotekární dluhy beze srážky, a pak nejvyšší podání této povinnosti se přizpůsobí a bude tak nízké, že na spoluvlastníky nezadlužených neb méně zadlužených dílů se dostane co nejméně,
2. aneb podmínky dražební ustanoví, že vydražitel nepřejímá dluhů a že vlastník dotyčného dílu předluženého musí dluhy dáti vymazati, a pak vydražitel upraví nejvyšší své podání podle jiného majetku předluženého vlastníka; bude-li týž insolventní, neodváží se vydražitel učiniti podání vyšší, nežli jak uvedeno v případě prvém, neboť dobrovolná dražba nedotýká se zajištěných věcných práv.

Vlastník sebemenšího podílu nemovitosti, byv žalován na svolení k rozdělení společného vlastnictví, může zadlužiti svůj díl takovou měrou, že vůbec znemožní provedení dražby.

Věc je na povážení i v tom ohledu, že kterýkoliv dlužník může nekale spekulovati. Koupí od některého spoluvlastníka nepatrného ideálního podílu nemovitosti jeho díl, dá na něm zajistiti buď dobrovolně neb exekučně své dluhy a sám žádá pak za rozdělení společného vlastnictví dražbou.

Vynucená dražba dobrovolná provede se tu pak na patrný úkor ostatních spoluvlastníků, neboť dražba rozsudkem nařízená,

provésti se musí: Vydražitel bude kalkulovati své podání podle výše hypotekárních dluhů a jiných věcných práv. Podání to bude co nejnižší, poněvadž musí počítati s tím, že zaplatí zajištěné dluhy, a tak zadlužený dlužník zbaví se svých dluhů na úkor ostatních nezadlužených spoluvlastníků.

To jest přece úplně nemravné a nebezpečí je tu tím větší, poněvadž rozsudek o zrušení společného vlastnictví prodejem je judicium duplex (rozhodnutí ze dne 9. září 1870, č. 10.079 G. U. W. 3867), kterého může použíti i žalovaný vlastník předluženého dílu.

Potřebuje proto § 843 nutně opravy.

Dalo by se to provésti buď tím:

a) že dražba v § 843 uvedená prohlásí se za nucenou dražbu, s vyloučením § 180 ex. ř. (že nesmí totiž spoluvlastník dražiti). Proti tomu mohlo by se namítati, že rozdělení společného vlastnictví nedotýká se věcných práv, poněvadž rozsudek vynesen byl pouze mezi spoluvlastníky. Námitce té dalo by se čeliti ustanovením, že spoluvlastník žádající zrušení spoluvlastnictví může také žalovati majitele věcných práv zajištěných na společné nemovitosti, aby dali souhlas. Požadavek odůvodněn je tím, že majitelé věcných práv při jejich nabytí věděli, že nabývají práva toho pouze k ideálnímu dílu, jehož cenu znáti museli. Tak rozhodla i podle uherského práva Královská kurie uherská rozh. č. 4162/1895. Kdyby žaloval vlastník zadluženého dílu, musel by prokázati souhlas majitelů věcných práv na jeho dílu zajištěných;

b) aneb dražba v § 843 prohlásí se za dražbu dobrovolnou, avšak s tím, že ohledně rozdělení nejvyššího podání platí ustanovení § 215 až 228 ex. ř.

V každém případě měla by však býti připuštěna proti žalobě vlastníka dílu zadluženého námitka § 830 obč. z., že požaduje se rozdělení na újmu ostatních spoluvlastníků, jak správně rozhodl nejvyšší soud rozh. ze dne 19. října 1919 R. v. I 424/19 SNS č. 295, uznav, že pro otázku, zda navrhovaný prodej věci není na újmu ostatních společníků, jsou směrodatny okolnosti a ohledy i subjektivní. Takovýmto subjektivním ohledem je také zajisté zadluženost ideálního dílu nemovitosti, jež působí pak nerovnost v rozdělení nejvyššího podání mezi spoluvlastníky.

Notář Dr. Čulík.